Nº. 105

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG — 30 DECEMBER.

Uit hoofde van den NIEUWJAARSDAG *zal deze Courant, in plaats van* Zondag, Zaturdag *worden uitgegeven.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN *BREDA*, doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente, bij zijn in de vergadering van den 13. December 1852, genomen besluit, zijn gebragt de navolgende wijzigingen in het Reglement op de Vischmarkt, gearresteerd den 15. November 1827.

«De Raad der Gemeente *Breda;*

«Besluit:

«De aanhef van art. 4 van het Reglement op de Vischmarkt, gearres- «teerd bij den Stedelijken Raad den 15. November 1827, Litt. D, lui- «dende: Zij (de Ventjagers of Visschers) zullen hunne visch *zelve* in «partijen of koopen *kunnen* leggen, enz., wordt gewijzigd als volgt: Zij «zullen *met overleg van de Opzieners*, hunne visch in partijen of koopen «*moeten* leggen.

«Aan het slot van art. 5 wordt bijgevoegd: *ten ware door de Opzieners* «*werd geoordeeld, dat deze of gene partij behoorde vooraf te gaan.*

«Art. 32 vervalt.

«In art. 38 wordt het woordje *of* tusschen Ventjagers en Opzieners «(2e regel) vervangen door het woordje *en*, en worden de woorden *naar* «*verkiezing kunnen*, (3e en 4e regel) achterwege gelaten.

«Art. 40 wordt aldus gewijzigd:

«Gedurende den afslag van de visch, zal een ieder, behalve de Op- «zieners, aan welke de vrije toegang is verleend, op eene el afstand «van den afslag moeten verblijven. Ook zal niemand eenig hinderlijk «gerucht of beweging mogen maken, en zal elke afgeslagen koop, on- «middellijk door de afdraagsters worden weggenomen, en buiten den afslag «aan den mijnder of kooper worden ter hand gesteld; op welk een en «ander de Opzieners zullen toezien en orde stellen.

«Art. 47 te veranderen als volgt:

«Het mijnen is den Intmeester verboden: hij zal naauwkeurig aantee- «kening houden van den mijnder of kooper, het gekochte en den koopprijs, «op een gestempeld of door een der Opzieners geparapheerd Register, «daarvan de rekening opmaken, enz.

«BREDA, den 13. December 1852.

«De Raad voornoemd,
(*Get.*) «STORM.
« *De Secretaris*,
(*Get.*) «L. D. G. TEYCHINÉ."

Zijnde deze gewijzigde verordening aan Heeren Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant*, volgens hun berigt van den 17. December 1852, litt. Y, Afd. Policie, in afschrift medegedeeld.

En zal hiervan afkondiging en aanplakking geschieden waar het behoort.

BREDA, den 23. December 1852.

STORM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Afgekondigd den 29. December 1852.
In kennis van mij
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten December.

Thans is het volgende keizerlijk dekreet van den 18den dezer afgekondigd:

» Gezien artikel 4 van het senaatsbesluit van den 7den November, hetwelk door de volksstemming van den 21sten en 22sten dierzelfde maand bekrachtigd is, en volgens hetwelk het aan Ons staat, door een aan den Senaat te rigten organiek besluit de orde der troonsopvolging in het geslacht van *Bonaparte* te regelen, voor het geval dat Wij geenen regtstreekschen erfgenaam hetzij in een eigen of een aangenomen zoon mogten nalaten;

» Steeds hopende, dat het Ons zal gegeven worden de wenschen des lands te vervullen en onder Godes bescherming eene verbindtenis aan te gaan die ons in staat stelle regtstreeksche erfgenamen na te laten;

» Desniettemin willende voorkomen dat de door Gods genade en 's volks wil weder opgerigte troon zoude kunnen onbezet geraken bij gemis van eenen door Ons aangewezen opvolger;

» Hebben Wij besloten en besluiten Wij als volgt:

» Art. 1. Ingeval Wij geen regtstreekschen, hetzij aangeboren of aangenomen erfgenaam mogten nalaten; wordt Onze welbeminde oom *Jérôme Napoleon Bonaparte* en zijne regtstreeksche, wettige afstammelingen uit zijn huwelijk met de Prinses *Catharina* van Wurtemberg, man na man, naar orde van eerstgeboorte en met altijddurende uitsluiting der vrouwen geroepen om Ons op te volgen.

» Art. 2. Dit besluit zal, met het staatszegel gestempeld, door Onzen minister van staat aan den Senaat gebragt worden, om in zijne archiven te worden bewaard."

— De beraadslagingen over het Senaatsbesluit tot wijziging der Constitutie zijn van meer belang geweest dan men gedacht had. Verscheiden leden hebben zich verzet tegen de uitbreiding van magt, welke daardoor aan den Keizer wordt verleend; de sterkste tegenkanting vond men bij den baron *Charles Dupin*. In den loop der discussiën werden drie amendementen voorgedragen; zij werden wel is waar allen verworpen, doch een eerst bij eene tweede stemming; het strekte om de magt des Keizers in zake het sluiten van handelsverdragen eenigzins te beperken. De twee andere amendementen, welke het stemmen over de begrooting door het Wetgevend Ligchaam en de processen-verbaal dier Vergadering betroffen, werden met eene groote meerderheid verworpen. Op eene vraag van den heer *Goulhot*, of, wanneer in het thans voorgestelde bewilligd werd, geene verdere wijzigingen der Constitutie meer zouden volgen, antwoordde de heer *Baroche* zeer koel, dat de Keizer zoo dikwijls hij het gepast oordeelde op dit terrein zou terugkomen. De heeren *Boulay*, *Beaumont*, *Charles Dupin*, *de Ségur d'Aguesseau*, *Baraguay d' Hilliers*, *Lemercier* en *d' Audiffret* zouden de zeven leden zijn, die tegen het besluit gestemd hebben.

Het door den Senaat na veel tegenbedenkingen aangenomen besluit tot wijziging van eenige bepalingen der constitutie, is door zijn bureau aan den Keizer te Compiégne overgebragt, en vervolgens in den *Moniteur* van heden afgekondigd.

— Voor de eerste maal sedert twee en twintig jaren zijn de kerken te Parijs in den nacht van den 24sten op den 25sten dezer open geweest: iets hetwelk ook door niet kerkelijkgezinden als een vrijzinnige maatregel des gouvernements wordt goedgekeurd. Tevens is, tot ergernis van menig Parijzenaar, het houden van openbare danspartijen op den avond van den 25sten dezer verboden geworden.

— De gezant van Portugal heeft den 25sten dezer zijne nieuwe geloofsbrieven ontvangen, en zoude de Pauselijke nuntius den 28sten dezer aan den Keizer de zijne overhandigen. Men schijnt verwacht te hebben dat de Paus, die als wereldlijk en ook als geestelijk gebieder zoo veel aan het tegenwoordige staatshoofd van Frankrijk te danken heeft, hem met meer spoed zoude hebben erkend. Men zegt dat de Paus, alvorens daartoe over te gaan, met Oostenrijk ruggespraak heeft willen houden, en acht het dan ook in de tegenwoordige omstandigheden niet waarschijnlijk, dat hij in Frankrijk zal komen om aan het nieuwe heerschersgeslacht de hoogere wijding te geven, die de Keizer van de Kerk verlangt.

— Het Fransche regeringsblad behelst eene uitvoerige mededeeling omtrent de voorgenomen werken tot vergrooting van het gebouw der militaire school en van het Champ de Mars te Parijs. Deze mededeeling besluit aldus; » Zoo zal de militaire school het middelpunt worden voor de zamenstelling en regeling der te Parijs vereenigde strijdmagt, en tevens een vast oefeningskamp uitmaken zoo als nergens elders in Europa bestaat."

— De Emir *Abd-el-Kader* heeft den 21 dezer, met zijne familie en zijn gevolg, in het geheel 50 personen, aan boord van het stoomfregatschip *Labrador* Marseille verlaten.

— De Sardinische Senaat heeft den 20sten dezer, bij de beraadslaging over het wets-ontwerp tot invoering der burgerlijke huwelijksvoltrekking, een amendement verworpen, hetwelk het beginsel der voordragt omverwierp, aldus luidende: » Voor de burgers die de staatsgodsdienst belijden, zal de burgerlijke huwelijksverbindtenis geen uitwerking hebben dan na de kerkelijke voltrekking." Daarop is echter ook artikel 1, eene der hoofdbepalingen van het wets-ontwerp, met 39 tegen 38 stemmen verworpen. Dit artikel luidde aldus: » De burgerlijke wet beschouwt het huwelijk alleen in verband met de burgermaatschappij, zonder zich met de door de godsdienst opgelegde pligten te bemoeijen. Uit dat oogpunt bepaalt de wet de vereischten om eene huwelijksverbindtenis te mogen aangaan, de vormen en de burgerlijke gevolgen derzelve, en de regtbanken die tot behandeling der daartoe betrekkelijke geschillen bevoegd zullen zijn."

Bij deze gelegenheid is van de zijde der regering gezegd, dat de brief die door den Paus aan den Koning over het gemeld wets-ontwerp is geschreven, niet getrouw is openbaar gemaakt, en dat dit stuk, zoo als het thans in handen des publieks is, onecht kan genoemd worden. In-

tusschen schijnt het op de stemming des Senaats niet zonder invloed geweest te zijn.

— In de zitting van den Sardinischen Senaat van den 21sten dezer heeft de minister van justitie een koninklijk besluit voorgelezen, waarbij hij gemagtigd werd het wets-ontwerp tot invoering der burgelijke huwelijks-voltrekking terug te nemen, iets dat ook na de verwerping van het in artikel 1 der voordragt uitgedrukte beginsel algemeen verwacht werd.

— Ter beurze van heden waren genoteerd: 3 pCt. 81,75; 4½ pCt. 105,95; Nap. r. 107; Rom. L. 97.

ENGELAND.

LONDEN, den 26sten December.

Hoewel nog niets officieels aangaande de zamenstelling van het nieuwe Ministerie bekend is, wordt de volgende lijst daarvan, welligt behoudens eenige wijziging, vrij algemeen voor juist gehouden: Graaf *Aberdeen* eerste lord der thesaurie en eerste minister; lord *Cranworth* lord kanselier; de heer *Gladstone* kanselier der schatkist; lord *Palmerston* secretaris van Staat voor binnenlandsche zaken; lord *J. Russell* voor buitenlandsche zaken; de hertog van *Newcastle* voor kolonien; sir *J. Graham* eerste lord der admiraliteit; graaf *Granville* of lord *Clarendon* president van den Raad; graaf *Argyle* lord geheim zegelbewaarder; de heer *S. Herbert* secretaris voor oorlog; sir *C. Wood* president van den Indischen Raad; sir *W. Molesworth* eerste commissaris voor openbare werken; lord *Granville* kanselier voor Lancaster; lord *Canning* postmeester-generaal, en de markies van *Landsdowne*, met eene plaats in het Kabinet, zonder portefeuille.

— De *Times* doet opmerken dat de Engelsche geconsolideerde drie per cents staatsschuld aan de Londensche beurs den 24sten dezer weder, even als op den 23. Junij jl., den prijs van 101 per cent, zonder coupon, bereikt hebben, den hoogsten waarop het thans levende menschengeslacht ze gekend heeft.

— Het vervoer op de spoorwegen heeft van 1 Januarij tot 11 December dezes jaars opgebragt eene som van 14,771,789 p. s.; in 1851 14,280,631 p. s.; in 1850 12,490,670 p. s., en in 1849 10,795,659 p. s., waaruit dus blijkt, dat het vervoer langs de spoorwegen steeds toeneemt.

— Volgens de berigten uit Lissabon van den 19 dezer, die door de Londensche bladen worden medegedeeld, had het ministerie van *Saldanha* bij de verkiezingen tot zamenstelling der nieuwe Cortes tot nog toe de meerderheid behouden, en scheen het voornemens de verlaging van het tarief der in- en uitvoeregten door te zetten.

— Met de *Baltic* zijn hier berigten uit New-York tot 11 dezer ontvangen. In het Huis der Representanten was eene hevige woordenwisseling gerezen over het voorstel om dat gedeelte der boodschap van den President hetwelk betrekking op het tarief heeft in handen eener speciale commissie te stellen; geen besluit scheen daarop nog genomen te zijn. — Uit California had men zeer treurig nieuws; de stad Sacramento is nagenoeg geheel afgebrand; de schade wordt op ongeveer tien millioen dollars begroot, en vele menschen zijn bij deze ramp omgekomen. Negen dagen later waren reeds 350 huizen weder opgebouwd. Ook te San Francisco en Marysville hebben weder ernstige branden gewoed.

Door den telegraaf heeft men uit Londen berigt van gisteren, volgens welke Lord *Aberdeen* zich in het Huis der Lords nopens het stelsel van het nieuwe ministerie verklaard heeft. Dit stelsel zal zijn dat van noninterventie naar buiten, vrede en vriendschap met alle vreemde mogendheden; uitbreiding der beginselen van den vrijen handel; hervorming der formaliteiten betreffende den tol aan de zeezijde; gelijkstelling der joden met de belijders der overige gezindheden; meer algemeene toepassing van het stemregt, en eindelijk een stelsel van openbare opvoeding bevredigend voor alle godsdiensten.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten December.

In het laatst dezer maand zal de uitvoering aanbesteed worden van onderscheiden werken tot versterking van Antwerpen en tot het aanleggen eene vaste oefenplaats voor de artillerie te Braeschaet, en gelijktijdig de geheele of gedeeltelijke slooping der vestingwerken van Marienburg, Philippeville en Ath.

Werkelijk is gisteren te Antwerpen aanbesteed het bouwen van bomvrije logementen, magazijnen en batterijen in de forten N°. 1, 3 en 6 van het verschanste kamp rondom Antwerpen, respectievelijk voor 285,000 fr., 284,000 fr. en 281,000 fr.; voorts verschillende gebouwen, stallingen in het kamp van Braeschaet, om dit voor een permanent kamp in te rigten, en een straatweg van den grooten weg naar het kamp, te zamen voor 63,000 fr.

— Uit Brussel wordt gemeld dat er concessie gevraagd is voor het aanleggen van een ijzeren spoorweg, uitgaande van den staats-spoorweg tusschen Mechelen en Leuven, en over Diest en Hasselt tot Maastricht loopende.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten December.

Openbare zitting van den Gemeente-raad van 23 December 1852. Tegenwoordig 12 leden. Afwezig de heeren: *de Roy*, *Laurijssen* en *van Cooth.* Voorzitter de Heer Mr. *L. D. Storm.*

De resumtie der Notulen van het verhandelde ter zittingen van 27—30 October, van 11, 13, 15, 18 en 20 December jl. wordt aangehouden.

A. Kennisgeving van Burgemeester en Wethouders dat ten gevolge het schrijven aan het Departement van Oorlog, naar aanleiding der vroegere deliberatie van den Raad, de eerstaanwezende Ingenieur alhier is gemagtigd, omtrent de plaats op welke de overdekte rijbaan en de tot de *Rijschool* behoorende inrigtingen, op het Nonnenveld zou worden gebouwd, met het Gemeentebestuur in overleg te treden en deswege inlichtingen te geven; en dat overeenkomstig het daartoe gedane voorstel eene conferencie met de Genie spoedig zal plaats hebben, waarvan de uitslag aan den Raad zal medegedeeld worden, om daarna wegens de verlangde vergunning te kunnen beschikken.

B. Ten gevolge het berigt van Heeren Gedeputeerde Staten, van den ontvang der op 13 December jl. vastgestelde gewijzigde verordening op de *Vischmarkt*, wordt besloten die op 1°. Januarij 1853 in werking te brengen en daaraan de vereischte publiciteit te geven.

C. Op het ingediende request door den *Opper-Opziener der Plaatselijke Belastingen*, dat aan hem voor 1852 en ook voor 1853, boven zijn tractement, de twee sedert een aantal jaren bij hem genotene gratificatiën, te zamen ad *f* 200.— worden toegelegd, en hem eenen titel, meer overeenstemmend met den aard zijner werkzaamheden, worde verleend.

Wordt besloten aan den adressant bepaaldelijk voor 1852 toe te staan eene toelage van *f* 200.—, met inbegrip der vaste gratificatie bij hem sedert 1830 genoten; — de toekenning van gelijke toelage voor 1853 aan te houden, en over het verleenen van den verlangden titel later te beschikken.

D. Op een ingekomen adres van den *Commissaris van Policie* om verhooging van tractement. — Wordt besloten den adressant, op grond van het bepaalde bij art. 191 der Gemeente Wet, te verwijzen tot den Koning.

E. Een tenzelfden einde strekkend adres van de *Agenten van Policie*, wordt gerenvoyeerd aan de Commissie van 30 December 1851, om bij de regeling der tractementen daarop te attenderen.

F. Mededeeling door den Voorzitter der ingekomen requesten van Ingezetenen om tot *Opzieners der Plaatselijke Belastingen* te worden benoemd, ten gevolge de invoering met Januarij aanstaande van een nieuw poortreglement.

Waarvan de benoeming later zal plaats hebben, wordende de lijst der sollicitanten met de adressen inmiddels gedeponeerd ter Secretarij.

G. Wordt gearresteerd eene *Verordening op het vasthouden der honden* bij gevallen van Hondsdolheid.

De Vergadering scheidt hierop tot Vrijdag aanstaande.

Openbare zitting van 24 December 1852, tegenwoordig 10 leden. Afwezig de heeren: *de Roy*, *Pels Rijcken*, *Laurijssen*, *van Cooth* en *Mastboom.* Voorzitter de Heer Mr. *L. D. Storm.*

De resumtie der Notulen van het verhandelde ter zittingen van 27—30 October, van 11, 13, 15, 18, 20 en 23 December jl. wordt aangehouden.

A. Op de kennisgeving door den Voorzitter, dat op het laatstelijk vastgestelde *poortreglement*, door den Heer Provincialen Kommandant van Noord-Brabant aanmerkingen zijn gemaakt en er op heeft aangedrongen dat daarin alnog worde opgenomen een drietal punten.

Wordt daarin toegetreden, en dat Reglement, alzoo gewijzigd, nader opgezonden, met opgave, ingevolge verlangen, dat volgens vroeger besluit, aan ieder der drie dienstdoende poortiers, eene toelage uit de Gemeentekas, van *f* 30 — 's jaars is toegelegd.

B. Burgemeester en Wethouders rapporteren dat van de op gister plaats gehad hebbende aanbestedingen zijn aannemers geworden: van de leverancie van *Drukwerken* de heeren *P. R. Broese* & *Comp.* en van het *papier* en *verdere behoeften*, den heer *J. F. C. de Graauw*, en dat voor het *trekpad* niet hooger is geboden dan *f* 105.— door *J. Schuller* te Terheyden, aan wien de toewijzing niet is gedaan.

Beide aanbestedingen worden goedgekeurd, en wordt, na verwerping met 8 tegen 2 stemmen van het voorstel om eene nadere verpachting te beproeven voor twee jaren, met 7 tegen 3 stemmen besloten, om die pacht te gunnen aan *J. Schuller* voorm. voor *f* 105.

C. Op een adres van *Th. van Loon*, te Terheijden, aan den Koning ingediend, om autorisatie tot het doen overboeken ten zijnen name van inschrijvingen op het Grootboek, staande ten name van het *Schippers ambacht te Breda*, ten einde het provenu daarvan te verdeelen onder de regthebbenden, en welk adres daartoe in handen van het Gemeentebestuur was gesteld door de Administratie der Domeinen.

Wordt besloten, in verband met eene vroegere dispositie van den Raad, op een gelijksoortig verzoek genomen, en op grond van het Koninklijk besluit van 26 Julij 1820 N°. 74, bevelende de overbrenging der gelden en effecten ten Gemeentehuize, afwijzend te adviseren.

D. Het in behandeling genomen rapport der Commissie tot *afschaffing der Broodzetting*, wordt met 9 tegen 1 stem in zoo verre aangenomen, dat in plaats van bij wijze van proefneming voor één jaar, aan Gedep. Staten zal worden voorgedragen, om de Broodzetting *finaal* af te schaffen, behoudens het blijven bestaan van een voortdurend toezigt omtrent de zamenstelling van het brood.

E. Burgemeester en Wethouders brengen rapport uit, omtrent het door hun gedaan onderzoek wegens het regt, hetwelk aan de *voormalige gilden van St. Sebastiaan en St. Joris* zoude competeren, om tot het houden hunner bijeenkomsten binnen deze stad, gebruik te maken, het eerste van het lokaal *boven de stads Waag*, en het tweede van de *zaal* boven de *Vleeschhalle.*

Waarop wordt besloten dat rapport met bijhoorende stukken te deponeren ter secretarie ter inzage voor de Raadsleden.

F. Ten gevolge een ingediend adres en op het gunstig rapport der Commissie, wordt besloten, aan den *Plaatselijke Adjudant* dezer vesting, onder goedkeuring van Gedep. Staten, voor 1852 eene remuneratie toe te kennen van *f* 50.

G. De Commissie ter beoordeeling van de hoegrootheid van den door den *Rentmeester* en *Amanuensis* bij kollegie van Regenten over de Armen, te stellen *borgtogt*, brengt haar rapport uit, strekkende om, vermits die borgtogt, in gevolge het organiek besluit van den souvereinen Vorst omtrent het armwezen, door de Staten der Provincie moet worden geregeld, en die reeds door hen in der tijd op *f* 3000 is vastgesteld, dien borgtogt op dat bedrag te behouden.

Na discussie wordt hiertoe met 8 tegen 2 stemmen besloten.

H. Verder wordt de Commissie, wegens de *Paarden- en Beestenmarkten* op het daartoe gedane voorstel, geautoriseerd, om de ter gelegenheid der twee in dit jaar gehoudene markten onvermijdelijk gemaakte kosten en gedane uitgaven, te liquideren met de ingehoudene premiën, welke niet zijn kunnen worden toegekend.

Daarop scheidt de vergadering tot nadere bijeenroeping.

— Volgens bekendmaking van den Heer Staatsraad Burgemeester, zal er op Donderdag des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuize, weder eene Openbare Vergadering van den Gemeenteraad gehouden worden.

— Maandag den 27 dezer had, bij wijze van publieke les, het examen van de leerlingen der Departementale School, plaats. Nadat de voorzitter der directie de vergadering had geopend met eene gepaste toespraak, gaven de leerlingen der verschillende klassen, beurtelings proeven van hunne vorderingen; door het voordragen van onderscheidene twee- en driestemmige zangstukjes, die uitmuntend werden uitgevoerd, terwijl ook het zingen van verschillende oefeningen bewees, dat de beginselen grondig worden onderwezen; zoodat het ruimschoots bleek dat ook dit gedeelte van het volksonderwijs door Breda's Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, bij voortduring, met ernst en naauwgezetheid wordt ter harte genomen.

Na de uitreiking der eereprijzen aan de uitmuntendste leerlingen, werd deze plegtigheid met een toepasselijk woord aan de vergadering en de leerlingen besloten, en betuigde de voorzitter der directie de welverdiende hulde aan den bekwamen en algemeen hooggeachten onderwijzer, aan wiens kunde en volhardenden ijver deze inrigting haren voortdurenden bloei grootendeels heeft te danken; terwijl daarna de voorzitter van 't Departement, ook als de tolk der gevoelens van de ouders der leerlingen, de opregte dankzegging toebragt aan de directie der Zangschool voor de vele zorgen en moeite, waarmede zij blijft voortgaan de aan haar opgedragene belangen te behartigen.

De Cursus zal weder een aanvang nemen op Zaturdag den 8 Januarij 1853, en worden mitsdien belanghebbenden die hunne kinderen of pupillen aan het onderwijs wenschen te doen deelnemen, uitgenoodigd, zich te adresseren bij den Secretaris van de Directie der Zangschool, den heer *J. Schouman*, in de Nieuwstraat.

Bij besluit van 26 December jl., n°. 53, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: te benoemen in deze Provincie:

Tot dijkgraaf van het nieuwe Land van Altena *A. B. van de Koppel;* tot 1sten gezworen van den Auvergnepolder *J. M. Verbeek;* tot lid van het dijk- en polderbestuur het Laaghemaal *G. Koopmans;* tot secretaris-penningmeester bij het dijk- en polderbestuur 's Lands van Megen *H. A. Faabe;* bij het dijk- en polderbestuur van het hooghemaal: tot president *J. Coen van Hoorn;* tot lid *J. van der Heijden;* bij het heemraadschap van Mark en Dintel: tot dijkgraaf *P. F. Eeman;* tot heemraad van wege de gemeenten Dinteloord, Fijnaart, Klundert en Oudenbosch *A. Maris Czn.;* tot heemraad van wege de gemeenten Standdaarbuiten, Gastel en Hoeven *J. Corstiaansen;* tot heemraad van wege de gemeenten Etten en Leur en 's Princenhage *M. Blankers;* tot heemraad van wege de gemeenten Teteringen, Terheijden, Zevenbergen, Rucphen, Zundert, Rijsbergen, Ginneken, Bavel, Chaam, Gilze, Baarle-Nassau en het gehucht Dorst *A. D. Maassen;* tot heemraad ter zake der scheepvaart *J. C. van Mierlo HEzn.;* tot secretaris-penningmeester mr. *P. Gouverneur.*

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 23sten December 1852, n°. 66, goedgevonden, den majoor der artillerie in Belgische dienst *C. E. Coquilhat*, onder-directeur der geschutgieterij te Luik, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Koninklijk besluit van den 23sten December 1852, n°. 74, is dat van den 20sten November 1852, n°. 42, waarbij aan jhr. *D. G. van Teijlingen*, directeur der registratie en domeinen in Zeeland, een eervol ontslag uit 's lands dienst is verleend, ingetrokken.

— De directie der Nederlandsche Bank heeft, bij aankondiging van den 22 dezer, de houders van muntbiljetten van *f* 100 en van *f* 10, uitgegeven krachtens de wet van 17 september 1849 (*Staatsblad* no, 46), opmerkzaam gemaakt, dat, ingevolge de wet van 18 december 1852 (*Staatsblad* n°. 20), het voor die biljetten in de Bank gedeponeerde goud of zilver na het uiteinde dezes jaars door de Regering kan vervangen worden door inschrijvingen op de grootboeken der nationale schuld of door schatkistbiljetten, overeenkomstig de wet van 26 april 1852 (*Staatsblad* no. 90), en dat de inwisseling dier biljetten tegen zilveren munt van het gezegde tijdstip door de Nederlandsche Bank niet anders dan als agent van 's Rijks schatkist zal geschieden.

— Z. M. heeft benoemd in het bestuur van het waterschap voor de uitwatering van Grave naar den Amer tot voorzitter mr. *J. B. H. van de Mortel;* tot heemraden *R. A. A. van Clarenbeek*, *W. Daamen*, *J. Dijkhoff Jr.*, mr. *H. B. v. Thije Hannes*, *H. Bogaerts* en *A. Verhagen;* tot secretaris mr. *N. F. C. J. Sassen* en tot penningmeester *H. A. Bijvoet.*

— De Commissie tot ondersteuning van de ongelukkigen die bij den laatsten brand te Orthen geheel of gedeeltelijk hunne bezittingen verloren hebben, heeft een openbaar verslag gedaan van hare verrigtingen. De schade door dien brand aan gebouwen geleden heeft bedragen *f* 13625.50, waarvan gewaarborgd was *f* 8700, blijft derhalve over *f* 4925,50; de schade aan roerende goederen beliep *f* 6729,70, te zamen *f* 11655,20. — De verschillende ontvangsten hebben beloopen *f* $5435,72^5$; waarvan besteed is voor opbouw der huizen *f* 3839,50; vergoeding aan meubilair *f* 1502,55; advertentiën zegels, porten *f* $38,56^5$; zoodat er een saldo van *f* 5,11 in kas blijft.

— Den 24sten dezer heeft te Gorinchem de aanbesteding plaats gehad van het bouwen eener korenbeurs, welk werk is aangenomen door den heer *F. Kool* te Gorinchem, voor eene som van *f* 20,000.

— Zoo men verneemt, zijn de werkzaamheden van den rijks-telegraaf reeds zoo verre gevorderd, dat de lijnen dezerzijds met de Pruissische lijnen in het begin van Januarij kunnen aangehecht worden, waarna onmiddellijk de vereischte voorloopige proefnemingen zullen aanvangen; zoodat omstreeks half Januarij de correspondentie voor het publiek zal geopend kunnen zijn, en men van Amsterdam direct met Berlijn (vice verca) zal kunnen corresponderen.

— Den 30 dezer zal van Harderwijk vertrekken een detachement supletie-troepen, sterk 100 onder-officieren en manschappen, onder kommando van den 2den luitenant der infanterie *R. F. Gerlach*, die van verlof naar Oost-Indië terugkeert, en medegeleiders de 2de luitenants der infanterie *M. C. E. Ruempol* en *J. H. Swaving*, de 2de luitenant der genie *H. L. Pfeiffer* en de apothekar 3de klasse *H. Plasberg*, om aan boord van het schip *Sooloo*, te Rotterdam op stroom liggende en bestemd naar Oost-Indië, over te gaan.

— Het Handelsblad deelt het in ons land gelukkig zeldzame geval mede van de verklaring in staat *van kennelijk onvermogen* van een Notaris in het Arrondissement Nijmegen. Deze heer zou een passief hebben van *f* 130,000.

— Dezer dagen is, bij het graven der nieuwe aan te leggen haven, ten westen der stad Nijmegen, ter diepte van twee ellen beneden den beganen grond, ontdekt en opgegraven een Sarcophaag, denkelijk van Bentheimer steen met zandkleurig deksel, aan elkander verbonden door ijzeren klaauwen. Op dezelfde hoogte zijn ook eenige koperen voorwerpen, als een groote en kleine schotel, een kannetje en een *en haut relief* gewerkt vaatje. alsmede eene ijzeren kan of kruik, koperen lijkbus, aarden kruik en eenige flesschen opgegraven. Al deze voorwerpen zijn naar het Raadhuis overgebragt.

— De dag van den 25 dezer onderscheidde zich door eene voor het jaargetijde buitengewoon hooge temperatuur; de gemiddelde stand van den thermometer, opgemaakt uit de te Utrecht gedane waarnemingen van 's morgens 8, 's namiddigs 2 en 's avonds 10 ure, is namelijk 17.1 graden *Fahrenheit* hooger dan men dien, naar eene gemiddelde van 80jarige waarneming, op dezen dag kan verwachten.

De heer *H. Laurentius*, vetweider te Gorinchem, voor ongeveer tien weken een zijner ossen door longziekte aangetast ziende, nam, even als hij dit in een soortgelijk geval voor twee jaren met goed gevolg gedaan had, na behoorlijk aangifte gedaan te hebben, dat beest zelf onder behandeling, zette het eene dragt in de bil en gaf het, vier dagen achtereen, het derde gedeelte van een flesch jenever met een half Ned. pond stroop in eens in. Een tweede os, die eenigen tijd daarna dezelfde ziekte kreeg, behandelde hij op gelijke wijze, met het gelukkig gevolg, dat beiden thans volkomen gezond naast het andere vee op stal staan, zonder dat eenig spoor van de ziekte bij hen is achtergebleven. Een veehouder te Goudriaan, wien hij voor een longziek rund hetzelfde middel had aangeraden, heeft hem mede reeds de volkomene genezing daarvan berigt. Gezegde heer is op het denkbeeld gekomen om dat middel tegen de longziekte aan te wenden, omdat men de kalveren, als zij de jagt hebben, zijnde ook eene ziekte die uit de longen voortkomt, altijd met het beste gevolg jenever met stroop ingeeft.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 27 December.

TARWE en ROGGE tot vorige prijzen bij kleinigheden aan Cons. verkocht; als van Tarwe: 128, 129 ℔ bonte Poolsche *f* 325, 330; 130 ℔ N. Brunsw. *f* 305; 134 ℔ Cubanca *f* 270; 127 ℔ Groninger *f* 266. Van Rogge: 123 ℔ Pruiss. *f* 220; 124 ℔ Holsteinsche *f* 210; 123 ℔ Donau *f* 203; 118 ℔ N. Archangel *f* 189.

GERST in een doen: 111, 112 ℔ Jarige Deensche *f* 170, 172; 105 ℔ N. Vriesche Winter *f* 170.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. $57^1/_2$ P. vl.; in Sept. eerstk. 58 P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend; 112, 113 ℔ Petersb. *f* 295.

RAAPOLIE: op 6/w. $32^1/_2$; Vlieg. *f* $31^1/_2$ à $^3/_4$; in Dec. eerstk. *f* $33^3/_4$ à $^7/_8$; 1 Mei eerstk. *f* $32^3/_4$; 1 Sept. eerstk. *f* $33^1/_2$ à $^5/_8$; 1 Oct. eerstk. *f* $33^5/_8$ à $^3/_4$; 1 Nov. eerstk. *f* $33^3/_4$ à $^7/_8$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 29; Vlieg. *f* 28.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $38^1/_2$; Vlieg. *f* $37^1/_2$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 64 à 68. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $8^1/_2$ à 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 28. DECEMBER 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 8,70	tot *f* 9,50.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,35	» » 6,75.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 5,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,29.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,78.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 2,35.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,50.
Het 1000 Doof Hout		» 1,70.
De kar Spaanders		» 3,00.
De » Struiken		» 3,75.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

TWEE HONDERD NEGENTIENDE STAATS-LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1e Trekking. N°. 13455, *f* 1250; N°s. 8001, 6457, 6740, ieder *f* 1000.
2e — N°. 11174, *f* 5000; N°. 13419, *f* 1250; N°s. 18820, 13571, 8616, ieder *f* 1000.

Ter **AMSTERDAMSCHE BEURS** van gisteren (28 *December*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $66^{1}/_{4}$, $^{1}/_{2}$, $^{5}/_{16}$; 3 pCt. 79, $^{1}/_{8}$; 4 pCt. $96^{7}/_{8}$, $97^{1}/_{4}$, 97; O. Ind. Leening 4 pCt. $96^{3}/_{4}$; Amort.-Syndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. $95^{15}/_{16}$, 96; Handelm. $4^{1}/_{2}$ pCt. $119^{3}/_{4}$; Oblig. Holl. Spoorw. $4^{1}/_{2}$ pCt. $100^{1}/_{2}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $53^{15}/_{16}$, 54; Spanje Onbep. St. $23^{13}/_{16}$, $^{13}/_{16}$; 3 pCt. $49^{5}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $43^{3}/_{4}$, $^{7}/_{8}$; Coup. Bewijzen $3^{15}/_{16}$, 4; Amort. Sch. $5^{15}/_{16}$; Portugezen te Londen 4 pCt. $38^{15}/_{16}$, 39; Oude Russen 5 pCt. $109^{3}/_{8}$; dito 1828—29 107, $^{1}/_{8}$; Certif. 1831—33 $97^{1}/_{2}$; dito $4^{1}/_{2}$ pCt. $102^{1}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $92^{7}/_{8}$; Id. bij *Stiegl.* $92^{1}/_{4}$; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. $72^{1}/_{4}$, $^{1}/_{2}$; Certif. van dito 73, $^{1}/_{4}$; Polen Certif. 4 pCt. $86^{7}/_{8}$, $^{15}/_{16}$; Aand. met Loten 5 pCt. $165^{3}/_{4}$, 166; Oostenr. Metall. $80^{1}/_{2}$, $81^{1}/_{8}$; Nieuwe $2^{1}/_{2}$ pCt. $42^{7}/_{16}$, $^{11}/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. $93^{3}/_{8}$, $^{9}/_{16}$, $^{1}/_{2}$.

Advertentiën.

*** Heden nacht beviel zeer voorspoedig van een *ZOON* Vrouwe J. E. DE MAN, geliefde Echtgenoot van

Mr. E. DE MAN Ez.

BREDA, den 25. December 1852.

Eenige Kennisgeving.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van hartelijke deelneming binnen deze Stad ondervonden, bij gelegenheid van het verlies van mijn geëerden Vader, betuigt de ondergeteekende zijnen opregten dank.

BREDA, 29 December 1852.

De Kolonel Kommandant dezer Vesting,
D. J. VAN WINSHEIJM.

DE PRINS EN PRINSES COLIBRI

zullen op *Vrijdag* den 31. dezer en *Zaturdag* den 1. Januarij, gedurende den geheelen dag en avond, van 's morgens te elf uren af, te zien en te spreken zijn in de Achterzaal van het Koffijhuis *de Beurs van Breda*, bij L. VERMEEREN, tegen betaling van **25** Cents per Persoon.

FAILLISSEMENT VAN J. M. RAMAKERS TE GEERTRUIDENBERG.

De rangschikking met de bewijzen is ter Griffie der Regtbank te *Breda* nedergelegd, om aldaar gedurende 14 dagen ter inzage van een ieder te verblijven.

De Curator,
Mr. F. J. A. FLES.

*** K. Willer's Kruiden Olie heeft een bijzonder weldadigen invloed op het Haar en op de Huid, die zij beide lenig houdt en voor uitdroogen bewaart. Zij is een extract van zekere Alpenkruiden, die het Haar nieuw doen groeijen, den groei steeds gaande houden en het krachtig, glanzend en golvend maken. Niet alleen voor diegenen, die geen Haar meer hebben, maar ook voor hen, die vreezen het te zullen verliezen (gemeenlijk begint het dan eerst rossig en stroef te worden) kan deze Kruiden Olie met vrucht aangewend worden en het bekleedt zekerlijk de eerste plaats onder al de Pomaden en Haar-olien, die bekend zijn.

Kleine Brochures, die eene nadere beschrijving, eene verzameling van Attesten en eene gebruiks-aanwijzing bevatten, worden gratis afgegeven in de onderstaande Dépôts.

Om de echte van de verschillende nagemaakte soorten te beter te onderscheiden, heeft de Heer K. Willer eene waarschuwing op een Rosabandje om zijne Fleschjes geplakt.

Amsterdam, Verkoophuis.	Breda, A. Apol.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Eindhoven, H. Gruithuyzen, Rz.
» J. L. Hopman.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Moller.	Tholen, T. J. Maas.
Breda, Wed. Wiercx Folla.	Tilburg, C. H. Domhoff.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te *Breda*. — Kantoor der Domeinen te *Breda*.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, op *Woensdag den 5. Januarij* 1853, des voormiddags ten 10 ure, ten huize en herberge van de Kinderen ANSEMS, onder *Gilze en Rijen*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, in het openbaar aan de meestbiedenden **VERKOOPEN:**

354 Opgaande KANADA-POPULIERENBOOMEN, staande op den grooten weg der Eerste Klasse N°. 8, van af den Tol N°. 2, tot de Maasdijksche Brug; verdeeld in 36 Kavels.

De Voorwaarden dezer Verkooping liggen ter lezing dagelijks (uitgenomen des Zondags), ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opzigter J. C. J. HUIJSERS, te *Breda*.

BREDA, den 15. December 1852.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

Uitgaven van W. H. VAN HEIJNINGEN, te Utrecht.

Voor Leesgezelschappen

HET GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT:

NEDERLAND,

ONDER REDAKTIE VAN

H. SCHIMMEL en Mr. J. A. MOLSTER.

Prijs per jaargang van 12 nummers met platen f 10,50.

Het Januarij-nummer wordt door de H.H. E. J. POTGIETER en H. J. SCHIMMEL gegeven en in de volgende nummers zullen de lezers bijdragen vinden van onze eerste belletristen.

Dankbaar voor den bijval die deze moeijelijke en kostbare onderneming ondervond, zij die bij voortduring ieder, die prijs stelt op nationale literatuur, aanbevolen.

PANTHEON.

TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN NUTTIGE KENNIS.

Gewijd aan LETTERKUNDE. SCHOONE KUNSTEN, LAND- en VOLKENKENNIS, REIS- en LEVENSBESCHRIJVINGEN, STAAT-HUISHOUDKUNDE en alle NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN in hare betrekking tot het dagelijks leven, uit te geven *tweemaal per maand*.

Prijs per jaargang van 24 afleveringen f 6,—

De eerste aflevering, van dit hoogst belangrijk en veel omvattend tijdschrift is alom voorhanden. HET IS EEN TIJDSCHRIFT VOOR IEDEREEN.

Het Handelsblad zegt hiervan:

«Elke poging, die strekken kan tot bevordering van *wezentlijke* beschaving, tot uitbreiding van die kennis, welke ons dagelijks op zoo velerlei wijze te stade komt en kan bijdragen tot ontwikkeling van den smaak voor wat edel en goed is, verdient aanprijzing. Eene zoodanige poging zien wij aangewend door de uitgave van het PANTHEON, *Tijdschrift ter verspreiding van nuttige kennis*, waarvan wij de eerste aflevering voor ons hebben. De boekhandelaar W. H. van Heijningen, te Utrecht, die voor een nette uitvoering en matigen prijs heeft zorg gedragen, zal, vertrouwen wij, zich niet teleurgesteld zien als hij op een ruim debiet rekent."

KERKELIJKE COURANT.

Prijs per jaargang, 52 Nummers, franco per post f 6,50.

Behalve eene spoedige en volledige mededeeling van het Kerknieuws, wordt al wat er zoo binnen- als buitenlands belangrijks op Kerkelijk gebied voorvalt, hierin behandeld; daarenboven vindt men er hoogst belangrijke stukken in van onze beroemdste en kundigste Godgeleerden. Hoogt aanzienlijk en stijgend is dan ook het debiet, doch daar er slechts enkele Exemplaren worden overgedrukt, worden zij, die zich voor 1853 wenschen te abonneren verzocht, hoe eer hoe liever opgave daarvan te doen.

Een nieuw werk van Charles Dickens.

'T VERLATEN HUIS.

MET PLATEN.

Even als COPPERFIELD zal dit werk in twintig afleveringen of 3 deelen compleet zijn. Als een bewijs van den stijgenden roem van den genialen schrijver kan strekken, dat in Engeland *eene maand na de uitgave* der eerste aflevering reeds *vijf en veertig duizend* exemplaren waren gedebiteerd.

Van bovengenoemden schrijver zijn onlangs uitgegeven:

DAVID COPPERFIELD, 3 deelen met platen . . . . . f 9,—.
HUISGEZIN en VOLKSLEVEN, 2 deelen . . . . . - 5,80.
NOVELLEN UIT DE HOUSEHOLD WORDS. . . . . - 2,90.

Werken van Grace Aguilar.

HET CEDERDAL . . . . f 3,25.
DE VRIENDINNEN, 2 deelen . . . . . - 5,—.
WAT EENE MOEDER VERMAG, 2 deelen . . . . . - 5,80.

Allergunstigst beoordeeld in de meeste tijdschriften.

Een nieuw werk van Miss Ellis.

ELLA MORE.

2 deelen met vignetten f 6,50.

Een nieuwe roman van de Schrijfster van PLIGT EN ROEPING DER VROUW heeft bij ons te lande geen verdere aanbeveling noodig.

NATHALIE.

DOOR

JULIA KAVANAGH.

2 deelen met vignetten prijs f 5,80.

Door denzelfden Uitgever is mede uitgegeven:

Mr. *J. A. MOLSTER*, BEPALINGEN VAN REGT EN WET omtrent den GELD- en FONDSENHANDEL . . . . . f 2,60.
Mr. *A. J. ZUBLI*, DE INVLOED DER GEMEENTE-WET op de invordering der plaatselijke belastingen . . . . . f 0,60.
SCHLOSBERGER'S, Organische scheikunde bewerkt door J. W. GUNNING 1. afl. à . . . . . f 0,75.
SEUBERT'S, PLANTENKUNDE door Dr. C. A. J. A. OUDEMANS met meer dan 500 figuren . . . . . f 5,90.
J. C. KINDERMAN, GODSDIENSTIG HANDBOEK VOOR DEN ZEEMAN. . . . . . f 2,60.
HET BEGINSEL VAN DE WET DER STORMEN, een gids voor Zeelieden . . . . . f 1,25.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.